

Subsidieverleningen en subsidievaststellingen

Bij de controle van 15 subsidieverleningen en 4 subsidievaststellingen constateerden wij geen fouten en onzekerheden. Het aantal geselecteerde posten is op dit moment nog beperkt omdat de uitputting van de verplichtingenbudgetten laag was. Onze controle is voorts vertraagd omdat wij nog geen toegang hebben tot het subsidieplatform. Wij hebben hierdoor de subsidieverleningen op grond van de Subsidieregeling kwaliteitsimpuls personeel ziekenhuiscare 2020-2022 (KIPZ) nog niet kunnen controleren.

Verdere beheersing van de staatssteunrisico's in 2021 nog niet zichtbaar

Om toezicht te kunnen uitoefenen, zou FEZ inzicht moeten hebben in de (resterende) omvang van de staatssteunproblematiek in 2021 e.v., afgezet tegen de geldende rapporteringstoleranties voor opname van afwijkingen in de bedrijfsvoeringsparagraaf. Wij hebben nog niet kunnen vaststellen dat dit inzicht bestaat.

In onze controle tot nu toe hebben wij van vier instellingssubsidies, waarvan de subsidiebeschikking in 2021 is verzonden, de staatssteuntoets betrokken. In twee gevallen bleek dat de staatsteuntoets onvoldoende aansloot bij de over 2021 gesubsidieerde activiteiten.

In dit najaar zullen de verleningsbeschikkingen 2022 worden verzonden. Wij vragen VWS om hierbij extra aandacht te geven aan een goede onderbouwing van de toets en een aansluiting daarvan met de activiteiten die over 2022 worden gesubsidieerd. VWS heeft in één geval aangegeven de staatssteuntoets in het najaar te zullen herijken.

Toegenomen M&O-risico door focus op snelheid en minimaliseren administratieve lasten

Aanpassingen accountantsprotocollen vereisen extra aandacht

De subsidieregeling KIPZ eiste van de subsidieaanvragers een controleverklaring over de rechtmatige besteding van de subsidie. Om de administratieve lasten van de instellingen tijdens de corona crisis te verminderen, heeft VWS met ingang van de verantwoording 2020 in plaats van een controleverklaring, een beoordelingsverklaring geëist. Een dergelijke verklaring geeft slechts een beperkte zekerheid over de rechtmatigheid van de besteding van de subsidie.

Ook voor de geplande aanpassing en verlenging van de subsidieregeling Publieke Gezondheid per 1 januari 2022 is VWS voornemens het accountantsprotocol van deze subsidieregeling aan te passen. In een conceptversie van accountantsprotocol dat voor de verantwoording van de subsidies vanaf 1 januari 2022 zou moeten gaan gelden wordt geen assurancerapport bij de separate subsidieverantwoording meer verlangd, maar een controleverklaring bij de jaarrekening van de subsidieaanvrager. De basisgegevens voor de subsidie worden in de toelichting bij de jaarrekening opgenomen. Het risico is dat deze basisgegevens met onvoldoende nauwkeurigheid worden gecontroleerd.

De vaststelling van een SPUK vindt plaats op basis van de gemeentelijke verantwoording via de SiSa-methodiek. Wij hebben in 2020 vastgesteld dat het voor gemeentes en hun accountants onduidelijk was hoe deze SPUK-regeling moest worden verantwoord. In 2021 zijn de informatielijnen omtrent de wijze van de verantwoording via de SiSa-methodiek tussen VWS en de gemeenten aangetrokken. Onze steekproef op de verleningen van 2021 zal uitwijzen of deze verbeteringen hebben plaatsgevonden.

Voor de aard en diepgang van de controle van de SiSa-bijlage is door het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) de 'Nota Verwachtingen Accountantscontrole' opgesteld. Deze nota geeft richting aan de controlewerkzaamheden van gemeentelijke

accountants ten aanzien van specifieke uitkeringen, maar is niet passend om met redelijke mate van zekerheid te kunnen vaststellen dat de SPUK-regeling rechtmatig is uitgevoerd.

Daarnaast zien wij dat nog beperkt aandacht is voor de wijze waarop medeoverheden verantwoording moeten afleggen over ontvangen bijdragen. Zo is voor de bijdragen aan GGD'en en veiligheidsregio's inzake de vergoeding van meerkosten COVID-19 nog onvoldoende duidelijk welke informatie van de medeoverheden zal worden gevraagd. In de financiële en bestuurlijke afspraken is in eerste instantie een verantwoording met bijbehorend controleprotocol genoemd, echter na overleg met de veldpartijen is hiervan afgezien. Welke impact dit heeft op mogelijke M&O-risico's is niet duidelijk.

Doordat VWS in de bedrijfsvoeringsparagraaf een bewering doet met een redelijke mate van zekerheid omtrent de rechtmatigheid van de vastgestelde KIPZ subsidies, zijn wij genoodzaakt de door VWS in 2021 vast te stellen KIPZ subsidies over 2020 als onzeker aan te merken. Wij bevelen VWS aan om voor de KIPZ regeling en de subsidieregeling Publieke Gezondheid (met ingang van 2022) "de redelijke zekerheid" te vragen die aansluit op de eisen die gelden voor de controle op het jaarverslag. Ten slotte zal in de bedrijfsvoeringsparagraaf een toelichting noodzakelijk zijn over het ontbreken van voldoende controle-informatie over de SPUK.

Het M&O beleid op een aantal omvangrijke regelingen dient te worden aangescherpt en verder uitgewerkt

In 2021 is de Subsidieregeling bonus zorgprofessionals COVID-19 verlengd. Hierbij is de doelgroep van de regeling uitgebreid met de PGB-zorgverleners. VWS heeft voor de regeling een uitgebreide risicoanalyse opgesteld, echter bij een aantal risico's ontbreken nog de definitieve beheersmaatregelen. Verder ontbreken voor de doelgroep PGB-zorgverleners de risico's en beheersmaatregelen. In 2021 zullen volgens de planning de aanvragen tot vaststelling tussen € 25.000 en € 125.000 worden afgehandeld. Hierbij zal VWS op een aantal aanvragen bij wijze van steekproef controle uitoefenen op de rechtmatigheid van de gedeclareerde bonussen. Hiertoe zal door de subsidieaanvrager documentatie moeten worden aangeleverd van de toekenning en uitbetaling van bonussen aan zorgpersoneel. Of en in hoeverre de door VWS beschreven controlemaatregelen in de praktijk uitvoerbaar zijn en de belangrijke door VWS geïdentificeerde risico's afdekken, is door VWS nog niet onderzocht. Het accountantsprotocol voor aanvragen boven de € 125.000 is nog onderhanden. De Subsidieregeling opschaling curatieve zorg COVID-19 is in 2020 van kracht geworden. De risico-analyse is nog niet specifiek gemaakt voor de normen in de regeling. Het format voor een op te stellen risico-analyse bevordert dit ook niet. Het accountantsprotocol is nog niet gepubliceerd.

In het kader van de subsidieregeling stimulering bouw en onderhoud sportaccommodaties (BOSA) ziet VWS er onvoldoende op toe dat de verhuurders het voordeel uit de subsidie doorgeven aan amateursportverenigingen die de accommodaties huren. Hierdoor hebben wij over 2020 geconcludeerd dat mogelijk sprake kan zijn van misbruik en oneigenlijk gebruik. VWS heeft toegezegd het proces kritisch te beoordelen om na te gaan of extra controle kan worden uitgevoerd op dit aspect.

Op grond van de Regeling tegemoetkoming verhuurders sportaccommodaties (TVS) verstrekt VWS een tegemoetkoming aan verhuurders van sportaccommodaties die de huur kwijtschelden aan amateursportorganisaties. VWS is voornemens voor de vaststellingen 2020 beperkte controles uit te voeren en niet de huurder te benaderen om na te gaan of daadwerkelijk is kwijtgescholden. In verband

daarmee zullen wij de vast te stellen tegemoetkomingen over 2020 van circa 19,5 miljoen euro als onzeker aanmerken.

Wij bevelen VWS aan om op korte termijn:

- de risico analyses voor zowel de bonusregeling als de regeling opschaling curatieve zorg COVID-19 verder uit te werken, de controles naar aanleiding hiervan uit te schrijven en de accountantsprotocollen te publiceren.
- het controlebeleid met betrekking tot de subsidieregelingen BOSA en TVS uit te breiden met het opvragen van verantwoording over de verhuuractiviteiten van de subsidieaanvrager.